“Можливості цифрових інструментів Napkin та Brisk на уроках предметів мовно-літературної галузі”

Консультант
КУ “Центр професійного розвітку педагогічних працівників”
Олена МІЩЕНКО

Napkin.

Онлайн-платформа для збирання та організації ідей.

Працює як інтелектуальний блокнот: дозволяє записувати уривки, думки, цитати, а також візуалізувати їх у вигляді карт знань.

Має функції автоматичного групування ідей за темами, пошуку, експорту.

Можливості використання на уроках мовно-літературної галузі:

- ✓ створення асоціативних карт до літературних творів;
- ✓ робота з цитатами та їх систематизація;
- ✓ підготовка учнями власних есе чи творів на основі зібраних ідей;
- ✓ візуалізація образної системи твору (герої, символи, мотиви).

Види роботи та завдань з Napkin:

- ✓ складання **асоціативних карт** *(до теми, образу, поняття);*
- ✓ створення **схем зв'язків між поняттями**;
- ✓ візуалізація **лексичних полів** *(наприклад: синоніми, антоніми);*
- ✓ укладання **таблиці «знаю – хочу дізнатися – дізнався»**;
- ✓ створення **мозкових штурмів** *(brainstorming)* у вигляді карти;
- ✓ робота з **цитатами/висловами** – групування за темами;
- ✓ організація **хмари слів** до ключових понять;
- ✓ побудова **схеми розвитку сюжету чи ідей**;
- ✓ укладання **словничків нових понять** у вигляді карти;
- ✓ створення **інтерактивних плакатів/замітоk**;
- ✓ візуалізація **граматичних правил** *(наприклад: відмінювання, часи).*

Приклади використання Napkin:

Українська література:

Створення **асоціативної карти** до роману І. Багряного ***«Тигролови»***.

Візуалізація **цитат і мотивів** у творчості Лесі Українки.

Українська мова:

Збір прикладів **епітетів, метафор, порівнянь** з художніх текстів.

Організація **банку ідей** для **твору-роздуму**.

Приклади використання Napkin:

Зарубіжна література:

«Хмара думок» до трагедії Шекспіра *«Гамлет»*.

Схема **зв'язків між персонажами** у романі Ч. Діккенса *«Пригоди Олівера Твіста»*.

Англійська мова:

Створення **лексичних карт** на тему *«Food», «Travelling», «Environment»*.

Візуалізація **граматичних структур** *(наприклад: часи дієслова в англійській мові)*.

Робота з цитатами англійських письменників для розвитку **навичок перекладу та письма**.

Brisk.

ШІ-помічник для вчителів, який інтегрується з Google Docs, Classroom, Slides. Автоматично створює тести, завдання, адаптує тексти до різних рівнів учнів. Підтримує понад 50 мов, має простий інтерфейс, працює без збору персональних даних учнів.

Можливості використання на уроках мовно-літературної галузі:

- ✓ створення **запитань для аналізу художніх текстів**;
- ✓ адаптація текстів **різної складності** для учнів із **різними рівнями** підготовки;
- ✓ розробка **вікторин і тестів** за вивченими творами;
- ✓ допомога у створенні **інтерактивних презентацій та дидактичних матеріалів**;
- ✓ формування завдань для **розвитку письмової та усної мовленнєвої компетентності**.

BRISK TEACHING

Види роботи та завдань з Brisk:

✓ створення **тестових завдань** *(множинний вибір, відкриті відповіді, true/false);*

✓ складання **інтерактивних вікторин** для закріплення матеріалу;

✓ формування **контрольних та самостійних робіт**;

✓ розробка **різнорівневих завдань** *(для учнів із різною підготовкою);*

✓ створення **запитань для обговорення та дискусії**;

✓ підготовка **завдань на аудіювання й читання з розумінням**;

✓ укладання **граматичних вправ** *(заповнення пропусків, трансформація речень, складання запитань);*

✓ створення **лексичних вправ** *(синоніми, антоніми, тлумачення слів, переклад);*

✓ підготовка **словникових карток** *(flashcards)* для швидкого повторення;

✓ складання **таблиць для порівняння понять;**

✓ генерація **завдань на письмову практику** *(есе, лист, відгук, діалог);*

✓ формування **запитань після тексту** для перевірки розуміння;

✓ створення **творчих завдань** *(написання історії, складання сценарію, продовження ситуації);*

✓ підготовка **узагальнюючих завдань** для підсумкового повторення.

Приклади використання Brisk.
Українська література:

✓ автоматичне створення **тестів і завдань** за повістю М. Коцюбинського *«Тіні забутих предків»*.
✓ генерація **дискусійних запитань** до аналізу образів.

Українська мова:
✓ генерація вправ: **«Знайди речення з однорідними членами».**
✓ створення завдань на написання **есе чи твору-роздуму**.

Приклади використання Brisk:

Зарубіжна література:

✓ **адаптація уривків** із *«Божественної комедії» Данте* **під різні рівні** учнів.

✓ **створення вікторини** після опрацювання *«Маленького принца»*.

Англійська мова:

✓ **адаптація автентичних текстів** (наприклад, новинної статті) під *рівні A2, B1, B2*.

✓ створення **комплексних завдань до відео чи аудіо** (listening comprehension).

✓ генерація вправ на **лексичний запас** *(наприклад, слова з теми «Education»)*.

✓ автоматичне створення **граматичних завдань**: *перетвори речення з Present Simple у Present Perfect*.

Використані джерела:

✓**Napkin AI – офіційний сайт:** https://napkin.ai

✓**Brisk Teaching – офіційний сайт:** https://briskteaching.com

✓**Brisk Teaching – розширення для Chrome:** https://chrome.google.com/webstore/detail/brisk-teaching/

стаття *"AI Tools for Teachers"* (огляд освітніх інструментів на основі штучного інтелекту). https://www.edutopia.org/article/7-ai-tools-that-help-teachers-work-more-efficiently/

✓**методичні рекомендації МОН України щодо використання цифрових інструментів у навчальному процесі (2023).** https://mon.gov.ua/ua/news/ministerstvo-osviti-i-nauki-ukrayini-zatverdylo-metodichni-rekomendaciyi-shhodo-vikoristannya-cifrovix-instrumentiv-u-navchalnomu-procesi